

Doradztwo zawodowe w szkole podstawowej.

Opowieść o brzydkim kaczątku, czyli o korzyściach z luk strukturalnych.

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

**Rzeczpospolita
Polska**

IBE

*kwalifikacje
dla każdego*

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

O czym to będzie?

- Wyjściowa diagnoza uwarunkowań
- Opowieść o projekcie i o tym...
 - jak przygotować scenariusz zajęć wysokiej jakości.
 - jak pracować w formule warsztatowej w realiach klasowych.
 - jak otwierać nauczycieli na taką formułę pracy z uczniami.
- Plany pierwszego ogólnopolskiego i reprezentatywnego badania szkolnych doradców i dyrektorów.

Wyjściowa diagnoza uwarunkowań, czyli kilka refleksji na temat doradztwa

Długofalowy trend coraz głębszego
zakorzeniania doradztwa zawodowego w
systemie edukacyjnym

Wyjściowa diagnoza uwarunkowań, czyli kilka refleksji na temat doradztwa

10 godzin zajęć w klasach VII-VIII

Dużo czy mało?

*Prześlicznie było na wsi. Lato gorące, pogodne, żółte zboże na polach,
owies jeszcze zielony, na łąkach wielkie stogi pachnącego siana,
a bociany przechadzają się powoli, na wysokich, czerwonych nogach
i klekoczą po egipsku, bo takim językiem nauczyły się mówić od matek.
Dokoła wielkie lasy, cieniste, szumiące, a w nich głębokie i ciche jeziora.*

tłum. Cecylia Niewiadomska

Luka strukturalna może być korzystna.

O ile jest wola i zaangażowanie szkolnego doradcy (oraz wsparcie dyrekcji).

Oraz praktyczne umiejętności.

Wyjściowa diagnoza uwarunkowań, czyli kilka refleksji na temat doradztwa

Brakuje wykwalifikowanych kadr.

Problemy z systemem kształcenia kadr.

Wyjściowa diagnoza uwarunkowań, czyli kilka refleksji na temat doradztwa

Są studia podyplomowe.

Brakuje...

podstawy programowej (każda uczelnia realizuje autorski program)

uznanych ekspertów, autorytetów (indywidualnych i instytucjonalnych)

Wyjściowa diagnoza uwarunkowań, czyli kilka refleksji na temat doradztwa

Dla większości spośród prowadzących zajęcia,
doradztwo zawodowe jest dodatkowym
zajęciem.

Wyjściowa diagnoza uwarunkowań, czyli kilka refleksji na temat doradztwa

Doradztwo? Tak.

Ale jakie?

**Doradztwo
dyrektywne**

przekazuje wiedzę, zorientowane
na decyzje

**Doradztwo
wspierające**

pobudza do refleksji,
zorientowane na rozwój

**Doradztwo
dyrektywne**

**Doradztwo
wspierające**

uczymy (kogoś)

rozwijamy (się)

Wyjściowa diagnoza uwarunkowań, czyli kilka refleksji na temat doradztwa

- Doradztwo jest.
- Warunki o tyle, o ile, ale jednak są.
- Brakuje kadr dysponujących praktycznymi umiejętnościami.

Szczególnie zaś tymi, które zorientowane są bardziej na wspomaganie długofalowego rozwoju uczniów, niż na bieżącą naukę.

Cele

Wypracowanie
scenariuszy
zajęć

Przeszkolenie
nauczycieli

Cel 1

Wypracowanie
scenariuszy
zajęć

Iteracyjność procesu

Testy empiryczne

Szkolne doradczynie o warsztatach...

Uczniowie na długo je zapamiętają. Dowiedzieli się czegoś o sobie i świecie, mieli możliwość wypowiedzenia się, formułowania własnych opinii, mogli poczuć się lepiej.

Schemat projektu

8 warsztatów w 4 szkołach

Działania badawczo - ewaluacyjne

Efekty

2 scenariusze

Własne zasoby
i predyspozycje

Wybory i zmiany
(zawodowe oraz
życiowe)

Jak pracowaliśmy z uczniami?

Warsztatowa formuła pracy

Aktywne uczestnictwo

Afirmatywne przyjmowanie
wypowiedzi uczniów

Konkretne zadania

Szkolne doradczynie o warsztatach...

Podczas zajęć takich jak te uczniowie czują się swobodnie,
co sprzyja pracy i nabywaniu wiedzy.

Czynniki
wzmacniające

Oddziaływanie na
wyobraźnię

Odniesienie do doświadczeń

Ruch i elementy zabawy

Czynniki
wzmacniające

Uczniowie byli zaangażowani w realizację zadań – chętnie wypowiadali się na tematy zawarte w zadaniach, dzielili się przemyśleniami.

Jaką ocenę wystawiasz nam za warsztaty? (uczniowie i uczennice o warsztatach)

$\frac{9}{10}$

∞ / ∞
jesteście
super ♥

5+

bardzo miło 10/10

10/10

9,5/10

169 / 100

ponieważ żyje rosadę ze
mogło być lepiej

4,5/5 ♥

6 na 10

7/10

(3/5)

10/10 😊

100% 😊

∞ / ∞

6 bardzo mi się podobały

6 x 0/

10000000000 było cudownie

Uczniowie i uczennice o warsztatach...

Jest to duża motywacja do pomyślenia nad sobą, nad swoją przyszłością.

Które ćwiczenia Ci się podobały? Jeśli możesz, uzasadnij dlaczego (uczniowie i uczennice o warsztatach)

Pomogło mi lepiej odkryć za jaką się uważam.

Czego dowiedziałaś/eś się o sobie w trakcie warsztatu? (uczniowie i uczennice o warsztatach)

Różnych nowych cech, jak znaleźć pracę dostosowaną do mnie.

Wyzwania i
trudności

**Ośmielenie do
aktywnego
uczestniczenia**

Wykreowanie przestrzeni
swobodnej wypowiedzi

Czego dowiedziałaś/eś się o sobie w trakcie warsztatu? (uczniowie i uczennice o warsztatach)

Że mogę mówić o sobie przy innych i że jestem zdolny.

Wyzwania i
trudności

**Ośmielenie do
aktywnego
uczestniczenia**

Wykreowanie przestrzeni
swobodnej wypowiedzi

Metoda projekcji

Uważność

Czego dowiedziałaś/eś się o sobie w trakcie warsztatu? (uczniowie i uczennice o warsztatach)

Że jestem o wiele ciekawszą osobą niż myślałam. Mogę osiągnąć bardzo wiele.

Wyzwania i
trudności

**Zapanowanie
nad klasą**

Wspólne ustalenie zasad
na początku warsztatów

SŁUCHAMY CO INNI MÓWIĄ

TOLERANCJA

MANIERY

SZACUNEK

DAJEMY SIĘ WYPOWIEDZIEĆ

Wyzwania i
trudności

Zapanowanie nad klasą

Wspólne ustalenie zasad
na początku warsztatów

Metody
warsztatowe

Prowadzenie
zajęć w duecie

Jakie są bariery w prowadzeniu zajęć w duecie?

Przyzwyczajenie do pracy
w pojedynkę

Obawa przed oceną

Pełne grafiki

Jak można się z nimi uporać?

Cel 2

Przeszkolenie
nauczycieli

Odwrócona hospitacja

Szkolne doradczynie o warsztatach...

W sieci jest pełno scenariuszy – to ważne, żeby zobaczyć kogoś w działaniu i scenariusz w działaniu.

Cel 2

Przeszkolenie
nauczycieli

Odwrócona hospitacja

Samodzielne
przeprowadzenie warsztatów

Szkolne doradczynie o warsztatach...

Przeprowadzenie warsztatów nie sprawiło mi trudności, ponieważ miałam w pamięci przebieg zajęć prowadzony przez trenerów.

Szkolne doradczynie o warsztatach...

Jestem zadowolona z tego, że mogłam obserwować pracę trenerów i porównać to z pracą własną.

Szkolne doradczynie o warsztatach...

Uważam, że jest to dobry sposób na przećwiczenie różnych form i narzędzi edukacyjnych. Pozwala to lepiej przygotować się doradcy do prowadzenia zajęć i wpłynąć na poprawę jego warsztatu pracy.

WETERYNARZ / WETERYNARKA

+

- spokojny.
- opanowany.
- delikatny.
- troskliwy
- W pełni wyedukowany.
- empatyczny
- miłośnik zwierząt
- gotowy na podjęcie ryzyka
- odpowiedzialny
- szczery
- skupiony.
- zorganizowany
- wyrozumiały

- gwałtowny

- agresywny

- nierozumiały

- lekceważący

- niecierpliw

- leniwy

- strachliwy

- nieodpowiedzialny

- kłamliwy

- rozdrażniony

- rozkojarzony

- pogubiony

- nierozumiały.

O planowanym badaniu

- Obszar badawczy: szkolne doradztwo zawodowe.

Badamy szkolnych doradców i dyrektorów.

- Badanie dwu-etapowe

I badanie jakościowe – wstępne rozpoznanie i eksploracja

II badanie ilościowe – ogólnopolskie badanie reprezentatywne

- Cele i perspektywa

Co i jak robi się w ramach zajęć doradztwa zawodowego?

Co można dla doradców zrobić, jak wspierać? Jakie są dobre praktyki oraz przydatne źródła wiedzy?

O planowanym badaniu

- Tematy, które planujemy uwzględnić
 - przygotowanie do zawodu
 - motywacje pierwotne i wtórne
 - percepcja roli oraz praktyka szkolnego doradcy
 - współpraca z otoczeniem (w szkole i poza nią)
 - wykorzystywane narzędzia i scenariusze
 - źródła wsparcia i wiedzy
 - WSDZ – znaczenie i rola
 - ...

Dziękujemy.

Zapraszamy.

Instytut Badań Edukacyjnych

Michał Danielewicz m.danielewicz@ibe.edu.pl

Maria Tulisow m.tulisow@ibe.edu.pl